

Een preek van J.C. Philpot: Een wachtende ziel en een genadig God

*uitgesproken in de Voorzienigheidskapel, Eden Street, London, op zondagavond, 21 juli 1850
overgenomen uit Tien predikaties, deel 3*

“Wij hebben ook in de weg Uwer gericht U, O HEERE, verwacht; tot Uwen Naam en tot Uwe gedachtenis is de begeerte onzer ziel.” Jesaja 26:8

Deze woorden maken deel uit van ‘het lied’, dat gezongen zal worden in het land van Juda. Dit lied is een lofzang, een lofzang der verlost en; en in dit lied verhaalt de Kerk de leidingen des Heeren met haar, met de vrucht van die leidingen, en dankt ze Hem voor al Zijn genadige handelingen jegens haar. Tijd en gelegenheid laten me niet toe in te gaan op de algemene strekking van het lied; ik zal me daarom vanavond voornamelijk bepalen tot de tekstwoorden.

We kunnen er, naar ik geloof, twee voornamen zaken in opmerken, welke overeenkomen met de twee zinsdelen van de tekst.

- I. Ten eerste, de vroegere bevinding van de Kerk
- II. Ten tweede, de huidige bevinding van de Kerk

Haar vroegere bevinding vinden we in de woorden: ‘Wij hebben ook in de weg Uwer gericht U, O HEERE, verwacht’. Haar huidige bevinding is vervat in de uitdrukking: ‘Tot Uwen Naam en tot Uwe gedachtenis is de begeerte onzer ziel’. In deze tweeledige zin zal ik dus, met Gods zegen, trachten het onderwerp te verhandelen.

I. De Kerk spreekt hier van de ‘gerichten’ Gods. Wat moeten wij onder dit woord verstaan? We moeten niet worden misleid door de klank. Het woord ‘gerichten’ in onze taal, geeft algemeen te kennen de openbaringen van het ongenoegen Gods. Wanneer een goddeloos mens iets treffends overkomt, dan wordt er vaak over gesproken als over een ‘oordeel’; en wij zijn zo zeer gewoon die betekenis aan het woord te hechten, dat we onze gedachten nauwelijks kunnen losmaken van die betekenis. Maar in de Schriften der waarheid heeft het een veel uitgebreider en een veel ruimere betekenis. Het is waar, dat de openbaringen van het ongenoegen Gods in de Schrift ‘gerichten’ worden genoemd: ‘Wanneer Uw gericht op de aarde zijn, zo leren de inwoners der wereld gerechtigheid’. Maar er staan vele teksten in het Woord van God en in het bijzonder in psalm 119, waarin het de grootste ongerijmdheid zou zijn om te veronderstellen, dat met het woord ‘gerichten’ niets anders wordt te kennen gegeven, dan de openbaring van het ongenoegen Gods. In het 20ste vers van die psalm, lezen we bij voorbeeld: ‘Mijn ziel is verbroken vanwege het verlangen naar Uw oordelen te aller tijd’. Was Davids ziel ‘verbroken vanwege het verlangen’, dat deze had naar de openbaringen van het ongenoegen Gods? Dat kan niet het geval zijn. Wij lezen in het 39ste vers, ‘wend mijn smaadheid af, die ik vreze; want Uw rechten zijn goed’. David zou de openbaringen van het ongenoegen Gods niet ‘goed’ noemen. Ook zegt hij in een ander vers: ‘Ik hoop op Uw rechten’. (Eng. Vert.; oordelen, gericht). De openbaringen van het ongenoegen Gods brengen eerder vreze of wanhoop voort dan hoop. ‘Kastijd mij, HEERE’, zegt de profeet, ‘doch met mate’ (Eng. Vert. doch met oordeel); ‘niet in Uw toorn, opdat Gij mij niet teniet maakt’ (Jer. 10:24). Daar wordt over het ‘oordeel’ gesproken op een wijze, die in lijnrechte tegenstelling staat tot wraak en toorn. Feitelijk betekent het woord ‘oordelen’ in de Schrift gewoonlijk, de rechtvaardige leidingen Gods — de verklaring van Zijn rechtvaardig Wezen. Het is waar, dat dit vaak gebeurt in een weg van ongenoegen; maar het geschiedt ook in een weg van genade. Het rechtvaardige Wezen Gods wordt niet slechts ten toon gespreid in wraak, maar in ‘het rechtvaardigen van de goddeloze’, opdat ‘Hij rechtvaardig zij, en rechtvaardigende dengene, die uit het geloof in Jezus is’. Aldus schijnt het woord ‘oordelen’ in onze tekst te kennen te geven de rechtvaardige leidingen Gods. Het wordt in soortgelijke zin gebruikt (Spr. 8:20): ‘Ik doe wandelen op de weg der gerechtigheid, in het midden van de paden des rechts. En voorts (Ps. 72:1). O God, geef de koning Uwe rechten, en Uwe gerechtigheid de zoon des konings’.

Welnu, het is ‘in de weg’ van deze rechtvaardige leidingen, dat de Kerk verklaart, dat ze op God gewacht had. Breng dit op onszelf over. Totdat het de Heere behaagt ons licht en leven te schenken, en een werk te werken in onze ziel, kennen, geloven en gevoelen we niets van het rechtvaardige Wezen Gods. Wij

beschouwen Hem eerder als onrechtvaardig; want, aangezien het bedenken des vleses vijandschap is tegen God, het hart vervreemd is van het leven Gods, en dit schuilgaat achter de wolken van de grofste onwetendheid in betrekking tot het Wezen Gods, kennen wij Hem niet, en gevoelen wij niet, dat Hij een rechtvaardig God is. Maar wanneer het de Heere behaagt de ziel tot geestelijk leven te verwekken, en dat woord in het hart te zenden, waarvan wij lezen, dat 'derzelver opening licht geeft', dan flitst deze overtuiging door de geest, en wordt deze waarheid altijd daarna op de ziel verzegeld — dat God een rechtvaardig God is — dat al Zijn handelingen, rechtvaardige handelingen zijn, en dat al Zijn leidingen in nauwe overeenstemming zijn met Zijn heilig en rechtvaardig Wezen. Wij komen nu wat aan de weet van de 'gerichten' Gods; dat wil zeggen, als het rechtvaardige Wezen Gods wordt openbaar gemaakt aan de ziel, dan zien en gevoelen wij, dat al hetgeen God doet in overeenstemming moet zijn met dat rechtvaardige Wezen; dat al Zijn leidingen rechtvaardige leidingen zijn, en dat al Zijn wegen rechtvaardige wegen zijn. Maar nu komt de tegenstand, omdat dit rechtvaardige Wezen Gods precies tegengesteld is aan onze onrechtvaardige natuur, en deze rechtvaardige leidingen Gods lijnrecht tegengesteld zijn aan de onrechtvaardige gedachten van ons hart, de onrechtvaardige woorden uit onze mond, en de onrechtvaardige werken onzer handen.

God heeft evenwel vóór ons tot onderwerping te brengen aan Zijn rechtvaardige handelingen; en daarom omringt Hij ons ermede. De tekst luidt: 'In de weg Uwer gerichten'; daar, ofschoon de rechtvaardige gerichten Gods ons aan alle zijden omringen, en wij temidden daarvan wandelen, als in een wolk, dit deze rechtvaardige gerichten in lijnrechte tegenstelling deed zijn, met de werkingen van ons vleselijk gemoed. Welnu, hier zien wij iets van het werk der genade in iemands consciëntie. Hij is omringd door het rechtvaardige Wezen van Jehova; de rechtvaardige handelingen Gods sluiten hem aan alle zijden in; dat rechtvaardige Wezen is tegengesteld aan zijn onrechtvaardig wezen; en iedere rechtvaardige daad des Heeren is tegengesteld aan de onrechtvaardige werkingen van zijn hart; hij is evenwel genoodzaakt op de HEERE te wachten 'in de weg dezer gerichten'.

Doch laten we wat meer in bijzonderheden treden. Het bevindelijke en het godsdienstige leven bestaat uit bijzonderheden. We zullen ons dus niet verliezen in de mist van algemeenheden; we zullen afdalen tot de bijzondere leidingen Gods met de ziel, en zien hoe we Hem nog altijd 'in de weg Zijner gerichten' moeten verwachten.

De Heere vindt ons als zondaren. Hij vindt ons niet als heiligen, niet als een heilig volk, dat toebereid is tot de hemel; Hij vindt ons als zondaren, en nog wel als zondaren van de allerlaagste soort. Zondaren met het hart, met de mond, met het leven; zondaren van buiten, zondaren van binnen. Want de zonde is zelfs tot in ons bestaan geworteld, metterdaad tot in ons eigen ik. Wanneer dit dan ook het geval is, moeten deze 'gerichten', of rechtvaardige handelingen Gods in alle opzichten gekant zijn tegen iedere ademhaling van ons vleselijk gemoed, tegen ieder verlangen van onze gevallen natuur. Dit moeten we leren door de toepassing van de rechtvaardige Wet Gods, door de openbaring van Zijn reinheid en heiligheid, en door een vonnis uit Zijn tegenwoordigheid, dat met Goddelijke kracht in de consciëntie komt, om de zonde openbaar te maken en te veroordelen. En dit brengt ons aan Zijn voeten; omdat wij in al deze zaken verplicht zijn het rechtvaardige Wezen Gods te erkennen. Wanneer Hij ons regelrecht naar de hel zendt, dan is Hij rechtvaardig. Wanneer Hij ons met één slag neervelt, dan is Hij rechtvaardig. Hij kan Zich niet vergissen, Hij kan niet onrechtvaardig handelen. Wanneer Hij nooit hoort naar een roepen om genade, dan is Hij nog rechtvaardig; wanneer Hij nooit een blik van liefde schenkt, dan is Hij nog rechtvaardig; wanneer Hij ons hier bezoekt met alle lijden, en ons hierna straft met de eeuwige verdoemenis, dan is Hij nog rechtvaardig.

Welnu, dit is een pijnlijk werk; dit is vermalen te worden tussen de bovenste en de onderste molensteen, als het ware tussen het rechtvaardige Wezen Gods en het vleselijke gemoed; terwijl de ziel ligt onder het rechtvaardige Wezen Gods, zoals de tarwe onder de bovenste molensteen.

Maar voorts; de rechtvaardige handelingen Gods zijn gericht tegen al onze afgoden; want wij zijn vreselijke afgodendienaars. De afgoderij is onze natuur zelfs aangeboren; is een deel van ons eigen bestaan; een tweede ik. De afgodendienst is het aanbidden van al hetgeen het vleselijke gemoed innig liefheeft. Welnu, het rechtvaardige Wezen Gods en de rechtvaardige leidingen Gods, moeten wel lijnrecht staan tegen de afgoden en de afgodendienst. Hij is een jaloers God. En als zodanig is er niets, dat Hem meer tergt dan de afgodendienst. Hoe kwam in de tijd van het Oude Testament het ongenoegen Gods openbaar tegen Zijn volk

vanwege deze zaak! Wat verwekte Hem zozeer tot toorn als hun afwijken van achter Hem om de afgoden te aanbidden? Wij hebben ook onze afgoden. Wie is zonder afgoden? De mens, die denkt, dat hij zonder een afgod is, weet niet wat een afgod is. De mens, die denkt dat zijn hart vrij is van afgoderij, is een afgodendienaar, ofschoon hij onkundig is van de afgoden, welke hij aanbidt. De vrouw, bezittingen, kinderen, zijn naam, aanzien, zijn gerief, zijn zinnelijke lusten — O, de afgoden, het woud van afgoden in het vleeselijke gemoed van de mens! Maar de rechtvaardige handelingen zijn tegen al deze afgoden gericht, en in het bijzonder tegen die afgodendienst met het hart, waardoor deze afgoden op zulk een dwaze wijze worden vereerd.

Doch verder.

Er ligt in ons vleeselijke gemoed een vastberadenheid om onze eigen weg te gaan. Wij zijn hopeloos egoïstisch; we zijn verschrikkelijk koppig; wij kiezen de weg des Heeren niet erg spoedig of erg gemakkelijk; wij houden ervan onze eigen wil te bezitten en onze eigen weg te gaan, en dit op wel duizend verschillende wijzen, doch alle gekant tegen de rechtvaardige leidingen Gods. Toch moet Zijn rechtvaardig Wezen, moeten Zijn rechtvaardige handelingen hierop de overhand hebben. Wanneer onze handelingen onrechtvaardig zullen zijn, en die van God rechtvaardig, welke moeten dan de overhand hebben? Welke zullen standhouden? Welke zullen de overwinning behalen? Wanneer onze wil gekant is tegen de wille Gods, dan moet onze wil het verliezen. Het moge een erg zwaar werk zijn voor onze wil om het te verliezen; maar de wil moet en de wil zal het verliezen. De ‘gerichten’ Gods zullen het de wil doen verliezen; en u zult ervaren, dat de rechtvaardige handelingen Gods nooit in overeenstemming zullen worden gebracht met de wil en de weg van uw vleeselijk gemoed.

Aldus moet onze wil wijken en onze geest moet worden vernederd; opdat de wil en de weg Gods erkend mogen worden. Dit is geen aangenaam, geen erg gemakkelijk, geen erg troostvol werk. Het is erg beproevend, wonderbaarlijk beproevend — wanneer ik de ene zaak verlang, en God verlangt een andere; wanneer ik dit wil, en God wil dat. Maar de wille Gods moet en zal worden erkend. Het is een erg beproevende zaak voor mijn wil om te moeten toegeven; evenwel deze moet toegeven, wanneer ik des Heeren ben; omdat Hij me op die plaats zal brengen, waar ik mijn mond in het stof zal steken, en spreken, ‘Uw wil geschiede’!

Onze hoge verwachtingen is een andere zaak, welke moet worden teniet gedaan; ook ons trotse hart is iets, dat moet worden vernederd; onze eigengerechte natuur is eveneens iets, dat moet worden verbrijzeld; ook onze wereldsgezindheid is een zaak, die ten onder moet worden gebracht. Ja alles in ons, dat gekant is tegen God en de godzaligheid moet worden vernederd en op een afdoende wijze in de laagte worden gebracht. En deze worden alle vernederd en in de laagte gebracht door de ‘gerichten’ Gods; met andere woorden, door de rechtvaardige leidingen Gods, en de openbaarmaking van de rechtvaardigheid Gods daarbij. Welnu, wanneer wij omringd worden door deze rechtvaardige handelingen, dan zijn we ‘in de weg van de gerichten Gods’. Hebt u nooit ervaren, dat de rechtvaardige handelingen Gods staan in de weg van uw zonden, van uw afgoden, van uw wereldsgezindheid, van al hetgeen uw aardse natuur aankleeft? Wanneer u dit ervaren hebt; dan heeft er een wonderbaarlijke geestes- worsteling plaatsgehad; u hebt niet ervaren, dat de godsdienst zo is, als Dr. Watts spreekt;

*‘De godsdienst was nooit voorbestemd,
Om onze genoegens minder te doen zijn’.*

U hebt ondervonden, dat de godsdienst een erg beproevende zaak is; omdat het u zo tot in de levensdelen heeft geraakt, en omdat het zo uw hart en consciëntie is binnengedrongen, dat het de bijl aan de wortel heeft gelegd van al uw werelds geluk, en van ieder verlangen van uw natuurlijk hart.

Maar totdat we iets ervaren op dit pad, is er geen ‘verwachten van God’; want de Kerk verklaart, dat het ‘in de weg van Gods gerichten’ was, dat ze Hem verwachtte. Het was het omtuind, omgeven, en omringd te zijn door deze rechtvaardige leidingen Gods, dat haar Hem deed verwachten. Zij kon niet uit Zijn handen komen; ze kon niet ontkomen aan Zijn slagen; ze kon niet weggkomen van Zijn rechtvaardig Wezen; ze kon Zijn rechtvaardige handelingen in haar ziel niet ontvliesen. Bijgevolg had ze geen andere keus (en de genade maakte haar gewillig) dan op God te wachten, en Hem ‘te verwachten in de weg Zijner gerichten’. Wanneer ze ergens anders een toevlucht zou hebben kunnen vinden, dan zou ze haar hoofd verborgen hebben in een schuilplaats der leugenen. Wanneer ze hoop had kunnen verkrijgen uit enige andere richting, dan zou ze haar

hoofd hebben laten rusten op een valse hoop; en zou ze hulp hebben kunnen verkrijgen uit enige andere bron, dan zou ze gerust hebben in een misleiding. Doch daar het rechtvaardige Wezen Gods in haar ziel geopenbaard was, en de rechtvaardige handelingen Gods haar aan alle zijden omringden, kon ze niet aan Zijn hand ontkomen; en daarom was ze temidden van alle worstelingen van het ongelooft, de ontrouw, de opstand en de murmurering, stevig gebonden, in de laagte gehouden, en had ze geen andere keus, dan te wachten op Hem, Die op Zijn eigen tijd verlichting geven, verlossen en zegenen kon.

Maar behalve deze noodzakelijke dwang, was er vermengd met dit alles een gezegend gevoel, waardoor ze niet alleen uit noodzaak wachtte, maar ook, omdat de Heere de Geest der genaden en der gebeden over haar uitgoot, en haar aldus in staat stelde te ‘wachten’.

Doch wat brengt dit een vreemde mengeling van oefeningen en gevoelens in de ziel teweeg! Soms wordt ze verdreven, en soms wordt ze getrokken; soms gedwongen, en soms als Jafet ‘overreed’; soms van geen hoop te hebben, soms van te begeren geen andere hoop te hebben; soms van dat er geen andere schuilplaats is, en soms van niet te verlangen, dat er enige andere schuilplaats zou zijn.

Soms van bitterheid, en soms van zoetheid; soms van droefheid, en soms van vreugde; soms door dreigingen, soms door toelachingen; soms door afkeurende blikken, en soms door zegeningen. En evenwel, dit alles zo wonderbaarlijk doorengemengd, en op zulk een vreemde wijze vermengd, dat de ziel, zonder bij tijden nauwelijks te weten of het uit dwang of uit verkiezing is, of ze gedreven of getrokken wordt, of het uit de noodzakelijkheid van de zaak is of uit de zoetheid der genade, toch nog op dit punt wordt gebracht: ‘Wij hebben, ook in de weg Uwer gerichten U, O HEERE, verwacht’.

Maar wat wil dit zeggen te ‘verwachten’? Voornamelijk God te bidden en te smeken en te bedelen om te verschijnen. Te roepen, te zuchten, te vragen, te smeken, nederig te verzoeken, te verlangen en uiting te geven aan het verlangen van de ziel; daar het zulk een noodzaak is geen weigering te aanvaarden; omdat het een kwestie van hemel of hel is: omdat het belang van de ziel zo op het hart gebonden ligt — dat wil zeggen God ‘te verwachten’, en Hem te verwachten ‘in de weg Zijner gerichten’, omgeven en omringd door Zijn rechtvaardig Wezen en rechtvaardige handelingen. Het is een grote zaak het rechtvaardige Wezen Gods te aanschouwen, en om te geloven, dat Zijn handelingen rechtvaardige handelingen zijn.

Er is geloof voor nodig om dit te geloven; omdat naar onze bevatting en verstand, naar onze ongelovige geest en ons ongelovig hart, deze handelingen Gods vaak lijnrecht het tegendeel blijken te zijn. Dit is waarlijk de beproeving — om te geloven, dat het rechtvaardige handelingen zijn, en evenwel niet in staat te zijn op te merken, dat deze zodanig zijn; niet te durven murmureren, en evenwel alleszins geneigd gemelijk te zijn; bewaard te worden voor openlijke opstand, en nochtans de ellendige werkingen ervan te gevoelen; te geloven, dat God niet onrechtvaardig kan handelen, en evenwel op jammerlijke wijze verzocht te worden om te geloven, dat Hij niet rechtvaardig handelt. En evenwel zo overweldigd te worden door het rechtvaardige Wezen Gods, dat men genoodzaakt wordt aan Zijn voeten neder te liggen en Hem te verwachten, ‘in de weg Zijner gerichten’, totdat Hij de verborgenheid opklaart, totdat Hij de ziel ten goede verschijnt, totdat Hij de wolk wegneemt, en de stralen van Zijn genade en liefde doet schijnen.

II. Maar wij gaan over — in de tweede plaats, tot het overwegen, waarover de Kerk spreekt als haar huidige bevinding. Ik bedoel niet te zeggen, dat er in haar huidige bevinding niet veel vermengd was met het verleden; en veel in haar verleden bevinding vermengd was met de huidige. Maar daar er in onze tekst een onderscheid is naar de tijd, zullen wij ons hieraan houden.

‘Tot Uwen Naam en tot Uwe gedachtenis is de begeerte onzer ziel.’ De rechtvaardige handelingen Gods hadden haar verbroken aan Zijn voeten gebracht; deze hadden haar afgoden weggenomen; en deze hadden haar onderworpen aan Zijn rechtvaardige wil; en met dit alles was er een zekere openbaring van de Naam Gods. Onder de ‘Naam Gods’, moeten wij voornamelijk verstaan de Heere Jezus Christus; want toen God Hem als Zijn Engel vóór de kinderen Israëls zond, sprak Hij: ‘Mijn Naam is in het binnenste van Hem’. Onder de ‘Naam Gods’, verstaan we dus Hem door Wien God wordt bekendgemaakt — in Wien de liefde en de genade Gods worden geopenbaard — Die in Zichzelf al de volmaaktheid der Godheid bezit — ‘In Wien al de volheid der Godheid woont lichamelijk’ — in één woord, de heerlijke ‘Immanuël, God met ons’.

Welnu, nadat het de Heere behaagd heeft, de ziel te oefenen met deze rechtvaardige handelingen, en haar tot onderwerping heeft gebracht; wanneer Hij haar heeft doen gevoelen, dat Hij rechtvaardig zou zijn, wanneer Hij haar regelrecht naar de hel zond, dan openbaart Hij over het algemeen iets van de Zoon Zijner liefde, iets van die grote en heerlijke Naam, welke Hij Mozes openbaarde, toen Hij hem in de kloof der rots deed gaan,

Zijn heerlijkheid aan hem deed voorbijgaan, en verklaarde een God te zijn, Die de ongerechtigheid, de overtreding, en de zonde vergeeft in de Persoon, in het werk, en in het bloed van Immanuël. De Heere openbaart dan ook gewoonlijk, nadat Hij onze ziel geoeffend heeft met de gerechtigheid, wat van Zijn genade; wanneer Hij ons uit Zijn Wet onderwezen heeft, dan gaat Hij voort ons te onderwijzen uit Zijn Evangelie; wanneer Hij ons wat getoond heeft van Zijn rechtvaardigheid in Zichzelf, dan toont Hij ons iets van Zijn rechtvaardigheid in het aangezicht van Jezus Christus. En deze openbaringen van de Heere Jezus Christus aan de ziel, dit in het hart brengen van het Evangelie, verwekt een verlangen en een liefde tot Zijn Naam. Aldus spreekt de Kerk: 'Tot Uwen Naam is de begeerte onzer ziel'.

Hoe zoet en veelzeggend is de uitdrukking 'De begeerte onzer ziel!' Hoe lijkt dit onze gevoelens mee te slepen! Wat schijnt dit de verlangens en de uitgangen van een ziel te beschrijven, waarin God de Geest der genade en der barmhartigheid geblazen heeft! 'De begeerte onzer ziel', — de uitgang van ons hart, het verlangen van ons innerlijk bestaan; het roepen, het zuchten, het hijgen van onze nieuwe natuur; het zwoegen, het snakken, het uitzien, het verlangen, het hijgen, het hongeren, het dorsten en het zich uiten van de nieuwe mens der genade — dit alles wordt uitgedrukt in die zoete en gezegende woorden: 'De begeerte onzer ziel'! En welk een genade is het, dat er altijd 'de begeerte' van een levende ziel in ons zou zijn; dat ofschoon de rechtvaardige handelingen Gods pijnlijk en zwaar zijn, en aanlopen tegen al hetgeen de natuur liefheeft; evenwel, dat er met dit alles in het hart die barmhartigheid, liefde en genade, zou worden uitgestort, welke de begeerte der ziel uithalen tot de Naam Gods. Dit wordt uitgedrukt in de woorden, die volgen: 'Met mijn ziel heb ik U begeerd in de nacht'! Wanneer u niet meer omtrent het werk der genade kunt zeggen, dan dat — kunt u dan werkelijk deze woorden gebruiken, als vertolkende de gevoelens, welke u in uw binnenste ervaren hebt: 'Met mijn ziel heb ik Uw tegenwoordigheid begeerd?' Gaat uw ziel uit naar de Heere Jezus Christus? Is uw hart des nachts ooit hijgende naar de openbaring van Zijn tegenwoordigheid? Hongerende en dorstende naar de inkomst van een zeker woord van Zijn lippen, naar een zekere zoete toefluistering Zijner liefde tot uw ziel? Dit zijn blijken van genade. De vleselijke, de onherboren, de goddeloze mensen hebben zulke verlangens en gevoelens als deze niet; er is niets in hun hart, dat overeenstemt met 'de begeerte der ziel' tot de Naam van God. Maar met al de rechtvaardigen is dit wel het geval; want 'de begeerte der rechtvaardigen zal God geven'. En wat begeert u, wanneer u kunt zeggen: 'Tot Uwen Naam is de begeerte mijner ziel'? Is het niet, dat Hij Zichzelf aan uw ziel zal openbaren met enige zoetheit en zegen; en u aldus kracht te schenken Hem aan te grijpen, en Hem in uw hart te brengen, opdat u Hem met de armen des geloofs en der liefde moge omvatten, en in staat moge worden gesteld voor Zijn oor uiting te geven aan de hartetaal, zeggende: 'Mijn Heere en mijn God'? 'Gij zijt de Mijne en ik ben de Uwe, en ik zal de Uwe zijn, wanneer er geen tijd meer zijn zal?'

Welnu dit is de begeerte uwer ziel te hebben tot de Naam van God — een verlangen naar de Heere Jezus Christus in de openbaringen van Zijn Persoon, bloed, werk, en liefde. Ik kan nooit geloven, dat er zulk een begeerte ligt in het hart van een huichelaar. Er moge in hem een begeerte liggen, en misschien ligt die ook in hem, om 'de toekomstige toorn' te ontvlieden; maar een eenvoudige, oprechte, verborgen, innige, grondige, hijgende begeerte — wanneer geen oog het aanschouwt, en geen oor het hoort dan het oog en het oor van Jehova — ik kan niet geloven, dat zulk een eenvoudig, oprecht, kinderlijk zuchten in enig ander dan een wedergeboren hart kan worden gevonden. In elk geval wordt er in het Woord van God als de bevinding der Kerk vermeld: 'Tot Uwen Naam is de begeerte onzer ziel'! 'Heere, wij hebben U nodig; niets anders dan U; niets dat ten achterblijft bij U; Uzelf, in Uw schoonheid, in Uw beminnelijkheid, in Uw dierbaarheid; want niets, dat tekortschiet bij U kan de ziel gelukkig maken of heiligen'. Zonder Uw tegenwoordigheid is er geen duurzame vrede; zonder Uw toelachingen, is er geen waar geluk; zonder Uw gunst is het alles donkerheid en de dood; en daarom, 'is de begeerte onzer ziel tot Uwen Naam'; want, wanneer we U hebben, dan bezitten wij alles, dat kan voldoen, zegenen, troosten, en behouden'.

'En tot Uwe gedachtenis.' Door deze woorden kunnen we verstaan, hetzij de HEERE te gedenken-, dat wil zeggen, dat Zijn Naam, bloed, genade, en liefde diep in ons hart gegraveerd is — en dat dit alles een blijvende plaats heeft in de kamer van ons geheugen; of anders een aangename herinnering te bezitten van wat de Heere in verleden tijden voor ons is geweest. De woorden kunnen beide deze betekenissen in zich bergen. Wij zullen deze op een afzonderlijke wijze beschouwen.

1. 'Tot Uwe gedachtenis.' O wat een zwak geheugen hebben wij aangaande de kostelijke zaken Gods! Hoe zwak en vergankelijk zijn merendeels onze indrukken van de hemelse wezenlijkheden! Kinderlijke dwaasheden en zonden, waaraan we alleen met schaamte en verlegenheid kunnen denken of behoorden te denken, kunnen we ons van jaren geleden herinneren. Het is niet moeilijk om deze zaken in gedachtenis te hebben. Maar de Persoon van de Heere Jezus Christus; Zijn lijden in de Hof van Gethsémané, en aan het kruis; Zijn stervende liefde, Zijn bloedende smarten, en wat Hij is voor de Kerke Gods — O, wat is dat moeilijk. O, wat is het onmogelijk om deze zaken vast in gedachtenis te houden! Wie is er, die de gehele dag door in zijn boezem de Heere Jezus Christus meedraagt; in zijn geheugen de woorden van het Lam bewarende; en op aangename wijze Zijn werk en Zijn lijden overpeinzende? U kunt wel duizend ijdelheden en dwaasheden omhelzen. Het eigen ik kunt u altijd in gedachten houden, met zijn zinnelijke en ijdele behoeften; maar de dierbare Zone Gods, het dierbare Lam; de Heere des hemels en der aarde; de gestorven en opgestane Jezus — wie is er die Hem bewaart in de tafelen van zijn geheugen, en die zijn ziel ieder uur verkwikt door te zien op, te denken aan, en te leven uit de volheid van de Heere Jezus Christus? En nochtans zouden we willen hopen, dat 'de begeerte onzer ziel' tot deze dingen is. Wij hebben niet veel genade, wanneer dit niet zo is. Het is waar, we kunnen het sterven van de Heere Jezus Christus niet in ons omdragen, zoals de apostel van zichzelf spreekt; maar we zouden gaarne hopen, dat we kunnen zeggen, dat 'de begeerte van onze ziel tot de gedachtenis is' van Hem. Wij vergeten Hem niet gaarne, en zouden dat ook niet willen. Het is waar, dat de wereld komt met zijn reusachtige spons en maar al te vaak Zijn Naam en gedachtenis uitwist en ons zinnelijk hart tast, als het ware, voortdurend het handschrift aan, dat door de vinger des Geestes is neergeschreven; en toch zou men gaarne willen hopen, dat er een 'begeerte' in de ziel ligt tot de gedachtenis van Hem. Het bevredigt ons niet, dat we werelds en zinnelijk zijn; maar we zouden gaarne nu en dan wat apart worden genomen in gemeenschap met Hem, een opzien tot en een hijgen naar Hem. Wij zouden willen hopen, dat er nu en dan gezegende ogenblikken zijn, plechtige ogenblikken, ontwaakte gevoelens; een levendig, hijgend en een vurig roepen en begeren bij dag en bij nacht naar de Heere Jezus Christus, in de zoete bezoeken Zijner liefde. Wanneer we dit hebben — dan is dat niet anders dan 'tot Uwen Naam en tot Uwe gedachtenis is de begeerte onzer ziel'. Ik wil hopen, dat uw godsdienst niet is als uw zondagse jas, welke zondagsmorgens wordt aangetrokken, en zondagsavonds wordt weggehangen, doch door de week nooit weer wordt gedragen. Dat is een armzalige godsdienst; dat is niet de godsdienst van de Heilige Geest; dat is niet 'het aandoen van de Heere Jezus Christus' als uw dagelijks gewaad. Men zou niet gaarne alleen maar des zondags een warme maaltijd hebben, en alleen maar des zondags een bed hebben om op te liggen. En wanneer onze ziel gezond is voor God, zullen we dan geen behoefte hebben aan dagelijks brood, dagelijks water, dagelijkse kleding, dagelijkse leidingen van de Heere met onze ziel? Wat we dan ook zijn mogen, we kunnen ons geen erg voorspoedige, erg gezonde, of erg levendige christenen noemen, wanneer we het dagen achtereen zonder de Heere Jezus Christus kunnen stellen. Het lijkt niet erg veel op de bevinding van de Kerk, 'tot Uwen Naam en tot Uwe gedachtenis is de begeerte onzer ziel'.

2. Maar de woorden kunnen ook een gedachtenis van het verleden te kennen geven. Wij geraken op vreemde plaatsen. De zinnelijkheid en de dood schijnen op een vreselijke wijze te zegevieren; en nochtans zouden we het verleden, zo hopen we gaarne, niet volkomen willen vergeten; de dag van ondertrouw: de tijden der liefde; de tijden, wanneer de Heere genadig was, toen er een zekere zoete omgang was met Hem, en een verheuging in Zijn genade en tegenwoordigheid. Hebben wij geen Eben-haëzers — geen tijden, waarop we kunnen terugzien, wanneer de kandelaar des Heeren over ons hoofd scheen en we in Zijn licht de duisternis doorwandelden, wanneer wij konden zeggen: 'Jezus is dierbaar'? Welnu, wanneer onze ziel enige van deze tijden heeft gekend, dan zal er 'een begeerte zijn tot Uwe gedachtenis'. Wij zullen behoefte hebben aan een hernieuwing van de gedachtenis; een terugbrengen van aangename herinneringen en van hemelse gevoelens, welke uit deze herinneringen voortvloeien, wanneer de gezegende Geest ons terugleidt tot de dagen, welke zijn voorbijgegaan, en opnieuw enige druppels van de genade en van de gunste Gods in de ziel doet neerdalen. Wanneer we hiervan maar iets in ons hart kunnen vinden, dan lijkt dit overeen te stemmen met de taal van de Kerk 'tot Uwen Naam en tot Uwe gedachtenis is de begeerte onzer ziel'. 'Wij gedenken, wat Gij voor ons geweest zijt; we zouden dat niet willen en kunnen vergeten; maar wij hebben er behoefte aan, dat dit vernieuwd, verlevendigd, aan het licht gebracht, hersteld, herhaald en opnieuw gedaan wordt.' Doch beschouw het verband eens. Hoe het verleden en het heden aan elkaar geschakeld zijn! Wij hebben ook in de weg Uwer gerichten U, O HEERE, verwacht; tot Uwen Naam en tot Uwe gedachtenis is de begeerte onzer ziel. Het is 'in de weg van de gerichten des HEEREN', dat wij Hem moeten verwachten, maar wanneer wij

onder Zijn rechtvaardige leidingen moeten wachten, zonder de afloop te zien; moeten smeken, zonder een antwoord te ontvangen; moeten worstelen, zonder de overwinning te verkrijgen; en nochtans moeten ‘wachten’, ‘pleiten’, en ‘smeken’, dan ontspringt er steeds weer, als het ware, voortvloeiende uit de puinhopen van het eigen ik, enige ontdekking van Zijn genade en barmhartigheid ‘tot Uwen Naam en tot Uwe gedachtenis is de begeerte onzer ziel’.

Welk een vreemde mengeling ligt er op deze wijze in de ziel, die waarlijk en op de juiste wijze van God geleerd is! Zijn gerichten vrezende, hopen op Zijn genade, bevende voor Zijn toorn, verlangende naar Zijn gunst, zich nederbuigende onder Zijn afkeurende blik, opgetrokken door Zijn toelaching, evenwel nog altijd wachtende in de weg Zijner gerichten, de begeerte van de ziel zijnde tot Zijn Naam en tot de gedachtenis van Hem! Ervaart u deze vreemde mengeling? ‘Recht en goedertierenheid’ was de psalm van David. ‘Ik zal van goedertierenheid en recht zingen’. En de Kerk, van de oude dag, spreekt van een verwachten van God in de weg Zijner gerichten; en nochtans ‘is de begeerte van haar ziel tot Zijn Naam, en tot gedachtenis van Hem’.

Wij kunnen deze beide zaken niet altijd tesamen nemen, en evenwel heeft God deze tesamen genomen. Hoe kan er een verwachten zijn van God ‘in de weg Zijner gerichten’, en nochtans een begeerte tot Zijn Naam; hoe kunnen deze beide zaken verenigbaar zijn (en verenigbaar zijn ze); hoe kunnen deze zaken in hetzelfde hart liggen (en nochtans liggen ze in hetzelfde hart) — hoe deze tegenstellingen overeen gebracht moeten worden, en hoe deze blijkbaar tegenstellingen bijeen moeten worden gebracht, weten wij soms niet. En evenwel, wanneer dit werk, dat met elkaar strijdt, in ons hart ligt, zoals dit er blijkt te liggen, dan wordt dit op een zoete wijze door het Woord van God en door het werk des Geestes op het hart met elkaar in overeenstemming gebracht. Want wij hebben beide nodig. Wij hebben de rechtvaardige handelingen Gods nodig om ons te vernederen; en we hebben de genadige handelingen Gods nodig om ons op te richten; we hebben de rechtvaardige handelingen Gods nodig om ons voor vermetelheid te bewaren, en we hebben de genadige handelingen Gods nodig om ons voor de wanhoop te bewaren; we hebben behoefte aan het één om ons te bezoeken en aan het ander om ons te vertroosten; we hebben het één nodig om ons met vrees te vervullen en het ander om ons te zegenen. En op deze wijze, wordt de ziel door deze vreemde mengeling terechtgebracht en op de juiste plaats gehouden; teder gemaakt en teder gehouden; nederig gemaakt en nederig gehouden; om ons aan des Heeren voeten te doen wachten, en evenwel ons tot Hem te doen opzien met een begeerte tot Zijn Naam en tot de gedachtenis van Zijn genade, liefde, en Waarheid, als de ervaren, genoten en bevindelijke wezenlijkheden. AMEN